

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/88/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318011000
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4318011000.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a sudcov JUDr. Zity Matyóovej a JUDr. Štefana Hrvolu, v trestnej veci odsúdeného X. O., pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného X. O. proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 21.09.2018, sp. zn. 4Pp/38/2018, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 25.10.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného X. O. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 66 odsek 1 písmeno b/, odsek 2 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného X. O. (ďalej len „odsúdený“) o podmienenečné prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 7 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/34/2007 zo dňa 21.05.2015 v spojení rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/87/2015 zo dňa 15.10.2015.

Svoje rozhodnutie súd I. stupňa odôvodnil tým, že na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, hodnotením riaditeľa ústavu na výkon trestu na odsúdeného a listinnými dôkazmi. Z výsluchu zástupcu ÚVTOS Želiezovce a hodnotenia na odsúdeného súd zistil, že odsúdený v súčasnej dobe vykonáva trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/34/2007 zo dňa 21.05.2015 za zločin sexuálneho násillia podľa § 200 odsek 1, odsek 2 písm. b/ Trestného zákona a iné v trvaní 7 rokov od 06.01.2018, ktorého predpokladaný koniec je 31.08.2022. Predtým od 06.08.2014 odsúdený vykonával tresty uložené Okresným súdom Nitra pod sp.zn. 6T/150/2011, pod sp.zn. 5T 3/2013, pod sp.zn. 2T/34/2014 a pod sp.zn. 5T/124/2014. Do výkonu trestu odňatia slobody bol dodaný príslušníkmi Policajného zboru dňa 06.08.2014 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra, kde bolo jeho správanie na požadovanej úrovni, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiaval, pokyny a príkazy príslušníkov zboru plnil. Disciplinárne potrestaný ani odmenený nebol. Do ústavu bol odsúdený umiestnený dňa 19.08.2014 za účelom výkonu trestu odňatia slobody ústave na výkon trestu so stredným stupňom strázenia. Bol umiestnený do diferenciačnej skupiny „B“. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia vo všetkých oblastiach priebežne. V oblasti edukácie je program zaobchádzania zameraný na zapájanie odsúdeného do aktivít pedagogického pôsobenia zameraných na právnu tematiku, rešpektovanie spoločenských noriem a budovanie zodpovednosti za výchovu svojich detí formou individuálnych pohovorov, prednášok a besied. Do uvedených aktivít sa pravidelne zapája. Počas výkonu trestu v tunajšom ústave úspešne absolvoval rekvalifikačné kury „Práca s osobným počítačom“ a „Záhradník - zakladateľ a ošetrovateľ zelene“. Jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. Nedostatky boli zaznamenané v plnení príkazov príslušníka zboru riadne plniť pracovné úlohy. Vplyvom intenzívneho pedagogického a režimového pôsobenia sa uvedené nedostatky podarilo eliminovať a aktuálne je jeho správanie na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov zboru plní, zachováva zásady slušného

správania. V kolektíve odsúdených je znášanlivý, konfliktné situácie nevyvoláva. Funkciou z radov odsúdených je poverený funkciou oddielovej služby a vedúceho izby a povinnosti vyplývajúce z funkcie si vykonáva zodpovedne a k spokojnosti nadriadených. Voľný čas trávi sledovaním televíznych programov, hraním spoločenských hier, čítaním. Spočiatku bol pracovne zaradený na pracovisku ručného šitia obuvi, odkiaľ bol z dôvodu slabej pracovnej morálky vyradený. Následne bol zaradený na pracovisko poľnohospodárskeho charakteru, odkiaľ bol vyradený z dôvodu ukončenia sezónnych prác a aktuálne nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí. Do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov sa zapája. Disciplinárne odmenený bol doposiaľ deväťkrát v dňoch 08.04.2015, 19.10.2015, 04.01.2016 pochvalami za vzorný výkon činnosti súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného, dňa 03.08.2016 pochvalou za vzorný výkon funkcie z radov odsúdených, dňa 28.12.2016 povolením prijatia balíka do hmotnosti 5 kg za úspešné ukončenie rekvalifikačného kurzu a v dňoch 09.05.2017, 11.9.2017, 02.01.2018 a 22.06.2018 pochvalami za vzorný výkon funkcie z radov odsúdených. Disciplinárne potrestaný nebol. Odsúdený má vyživovaciu povinnosť voči štyrom deťom, písomný kontakt udržiava s matkou, sestrou a družkou. Odsúdený sa opakovane dopúšťal trestnej činnosti čo nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu. S poukazom na opakované páchanie trestnej činnosti, nevyhovujúce ekonomické podmienky je riziko sociálneho zlyhania stredné a aktuálna resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá. Podľa záveru hodnotenia riaditeľa ústavu odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a jeho podmiennečné prepustenie neodporúča. Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ 12- krát súdne trestaný za rôznu trestnú činnosť, z toho v jednom prípade sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/34/2007 zo dňa 21.05.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 4To 87/2015 zo dňa 15.10.2015 pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona a iné na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov. Z rozsudku Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/34/2007 zo dňa 21.05.2015, bolo preukázané, že odsúdený bol uznaný vinným v bode 1 zo zločinu sexuálneho násillia spolupáchateľstvom podľa § 20 trestného zákona k § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a § 127 ods. 1 Trestného zákona (skutok spáchal dňa 30.4.2006) a v bode 2 z trestného činu sexuálneho zneužívania podľa § 242 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (skutok 3 spáchal v nezistených dňoch v mesiaci október až december 2005) a bol odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov nepodmiennečne, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia. Podľa § 42 odsek 2 Trestného zákona mu bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Nitra sp.zn. 4T/60/2010 zo dňa 02.09.2010, právoplatný dňa 11.09.2010 v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra sp.zn. 4T/60/2010 zo dňa 29.10.2014 a uznesením Krajského súdu v Nitre sp.zn. 2Tos/128/2014 dňa 10.12.2014, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, k vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Z nariadenia výkonu trestu Krajského súdu v Nitre sp.zn. 4To/87/2015, 1T/34/2007 vyplýva, vyplýva, že odsúdenému bol nariadený výkon súhrnného a úhrnného trestu odňatia uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 1T/34/2007 zo dňa 21.05.2015 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp.zn. 4To/87/2015 zo dňa 15.10.2015 v trvaní 7 rokov so zarátaním výkonu trestu a zrušením trestného rozkazu Okresného súdu Nitra zo dňa 02.09.2010 sp.zn. 4T/60/2010 v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 29.10.2014 sp.zn. 4T/60/2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 10.12.2014 sp.zn. 2Tos/128/2014. Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd I. stupňa zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku- vykonal dve tretiny uloženého trestu, splnil aj jednu materiálnu podmienku, a to, že počas výkonu trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie, keďže získal deväť disciplinárnych odmien za vzorný výkon činnosti súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného a za vzorný výkon funkcie z radov odsúdených, plní priebežne ciele programu zaobchádzania, dodržiava ústavný poriadok, aj keď v minulosti zaznamenali nedostatky v plnení príkazov, ktoré sa podarilo eliminovať. Podľa názoru súdu však odsúdený nesplnil ďalšiu materiálnu podmienku a to, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Súd dospel k takémuto záveru jednak vzhľadom na menej priaznivú resocializačnú prognózu odsúdeného a jednak na skutočnosť, že odsúdený sa opakovane dopúšťa páchania trestnej činnosti rôzneho charakteru. Z odpisu registra trestov bolo preukázané, že odsúdený sa dvanásť krát dostal do rozporu so zákonom, dopúšťa sa rôznej trestnej činnosti, za ktorú mu boli ukladané aj nepodmiennečné tresty odňatia slobody, resp. tresty odňatia slobody s podmiennečným odkladom, ktorých výkon mu musel byť nariadený. Aj keď mu boli ukladané súhrnné tresty za zbíhajúcu sa trestnú činnosť, je zrejmé, že tieto nesplnili svoj prevýchovný účel, odsúdený má sklony k páchaniu trestnej činnosti a jeho nápravu je možné dosiahnuť len počas výkonu trestu

odňatia slobody. Súd prihliadol aj na závažnosť a charakter trestnej činnosti, za ktorú odsúdený vykonáva trest odňatia slobody. Aby bolo možné dosiahnuť účel trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a prevýchova odsúdeného, bude potrebné, aby naďalej vykonával uložený trest. Skutočnosť, že odsúdený v prostredí, kde je pod kontrolou štátnych orgánov a verejnej moci, si plní svoje povinnosti, dodržiava normy správania a plní príkazy automaticky nezakladá jeho právo byť podmiennečne prepustený. Aj z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania stredné a jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa neodporúča. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody prichádza do úvahy vtedy, ak je odôvodnený predpoklad, že trestu splnil svoj účel a odsúdený bude na slobode viesť riadny život. Súd I. stupňa na základe uvedeného dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia bude viesť riadny život a nebude pokračovať v trestnej činnosti a preto súd žiadosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, podal sťažnosť odsúdený, ktorú písomne odôvodnil a uviedol, že mu je vytýkaný trestný čin, za ktorý bol právoplatne odsúdený, poukázal na ustanovenie § 62 sa udiedol, že plnenie cieľov ustanovených v tomto paragrafe je významné z hľadiska posudzovania plnenia aj účelu výkonu trestu. Pokiaľ nie sú plnené ciele stanovené v individuálnom programe zaobchádzania, neplní sa účel výkonu trestu, ústav neodporučí, aby odsúdený bol prepustený. Z hľadiska zaobchádzania s odsúdeným by bolo žiaduce, aby takýto odsúdený nebol súdom podmiennečne prepustený, v opačnom prípade sa stráca angažovanosť a motivácie špecialistov v oblasti penitenciárnej praxe. Súd neprihliadal na hore uvedený paragraf, neskúmal tú skutočnosť, prečo nebol doporučený riaditeľom ústavu a či spĺňa program zaobchádzania, či trest plní svoj účel a poukázal na to, že bol 9 krát disciplinárne odmenený, absolvoval rekvalifikačné kurzy, že zastáva funkciu z radov odsúdených, v kolektíve je obľúbený a bezkonfliktný. Predsedníčka senátu nevzala do úvahy, že má stredný stupeň sociálneho zlyhania a ďalšiu skutočnosť, že za takýto násilný trestný čin doposiaľ nebol odsúdený a od roku 2008 až 2014 takýto násilný trestný čin nespáchal. Skutok, ktorý sa mu kládol za vinu sa stal v roku 2006 a odsúdený bol až v roku 2015. Navrhol zrušiť rozhodnutie okresného súdu.

Krajský súd ako súd nadriadený, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie mu predchádzajúce a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Nadriadený súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti zistil, že skutkové zistenia a právne úvahy súdu prvého stupňa, ktoré boli podkladom pre vydanie napadnutého uznesenia, ktorého obsahom je záver o tom, že u odsúdeného nebolo preukázané splnenie jednej z materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia, ktorou podľa § 66 odsek 1 Trestného zákona sú opodstatnené a to z tých istých dôvodov, ktoré vyplývajú z odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktoré je v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného zákona, na ktoré nadriadený súd ako na správne a úplné preto iba poukazuje a s nimi sa stotožňuje.

Taktiež ako súd I. stupňa, i nadriadený súd zdôrazňuje, že odsúdený sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti. Výkon zákonom stanovenej doby uloženého trestu a súčasne pozitívne hodnotenie správania odsúdeného a plnenia povinností vo výkone trestu nepostačuje pre záver o splnení zákonných podmienok na podmiennečné prepustenie. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať z hodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery

odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode. Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k rozhodnutiu spáchať trestný čin. Súd v posudzovanom prípade prihliadol na všetky okolnosti, ktoré mali význam pre rozhodnutie o tom, či boli splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie, t. j. pre záver, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal nielen polepšenie, ale že možno od neho aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody síce vyplynulo, že odsúdený má v podmienkach výkonu trestu správanie na požadovanej úrovni, ale zároveň súčasťou hodnotenia bol aj záver, že odsúdený iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, pričom resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania je v strednom stupni. U odsúdeného ide o dvanásťkrát odsúdenú osobu (v jednom prípade sa na odsúdeného, z dôvodu osvedčenia sa v skúšobnej dobe, hľadí, akoby nebol odsúdený, avšak to neznamená, že by sa trestného činu nedopustil), pričom v minulosti už bol z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený, avšak aj po tomto podmiennečnom prepustení spáchal ďalšie trestné činy a taktiež v prípade odsúdenia na podmiennečný trest odňatia slobody s určením skúšobnej doby, sa v skúšobnej dobe neosvedčil a bol nariadený výkon uloženého trestu odňatia slobody. Očakávanie, že výkon trestu mal na odsúdeného dostatočný výchovný charakter a bude sa vyhýbať protiprávnemu konaniu v civilnom živote doposiaľ nepreukázal, a to najmä s prihliadnutím na predchádzajúci spôsob života, poukazujúc na krátke časové obdobia medzi jednotlivými odsúdeniami, menej priaznivú resocializačnú prognózu. Odsúdený musí spĺňať podmienky vo všetkých požadovaných kritériách potrebných na to, aby bolo možné vyhovieť žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Keďže nadriadený súd nezistil žiadne dôvody na zrušenie sťažnosťou odsúdeného napadnutého uznesenia a na iné rozhodnutie o návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.